

KARAR

9 Aralık 2011

No. 881

Moskova şehri

Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nin Uyumlaştırılması "Gıda Ürünleri Etiketlemesi"

18 Kasım 2010 tarihli; Belarus Cumhuriyeti, Kazakistan Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu'nda Tek Tip Teknik Yönetmelik İlkeleri ve Kuralları'na İlişkin Anlaşma'nın 13. maddesi uyarınca Gümrük Birliği Komisyonu (bundan sonra Komisyon olarak anılacaktır) aşağıdakilere **karar vermiştir**:

1 "Gıda Ürünlerinin Etiketlenmesi" Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'ni kabul etmeye (TR CU 022/2011) (ekte).

2. Aşağıdakileri tesis etmeye:

2.1. 1 Temmuz 2013 tarihinde yürürlüğe girecek Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri "Gıda Ürünlerinin Etiketlenmesi" (bundan sonra Teknik Yönetmelikler olarak anılacaktır);

2.2. 15 Şubat 2015 tarihinden önce, Gümrük Birliği kanuni yasaları ve Gümrük Birliği Üye Devlet mevzuatı tarafından belirlenen gıda ürünlerinin etiketlenmesine yönelik zorunlu yükümlülüklerle uygun olarak gıda ürünlerinin, Teknik Yönetmeliklerin yürürlüğe giriş tarihinden önce üretilmesine ve dolaşıma sokulmasına izin verilmesini,

2.3. 2.2 Alt bendi uyarınca dolaşıma sokulan herhangi bir ürünün dolaşımı, Gümrük Birliği Üye Devleti'nin mevzuatı uyarınca belirlenen bu ürünlerin muhafaza ömür sürelerine göre izin verilmesini,

3. Komisyon Sekreterliği Taraflarla işbirliği halinde, Teknik Yönetmeliklerin uygulanması için gerekli bir Tedbir Planı taslağı geliştirmeyi ve yürürlüğe giriş tarihinden itibaren üç ay içerisinde belirlenen usul uyarınca onay için Komisyon'a önerisini sunmayı.

4. Taraflar:

4.1 Teknik Yönetmeliklerin yürürlüğe giriş tarihinden önce, Teknik Yönetmelikler yükümlülüklerinin karşılanmasının devlet kontrolünden (denetim) sorumlu olacak herhangi devlet kontrolü (denetim) yetkili makamlarını belirler;

4.2. Teknik Yönetmeliklerin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren, 2.2-2.3 Alt bentlerine tabi Teknik Yönetmelikler yükümlülüklerinin karşılanmasında devlet kontrolünün (denetim) ifasını temin eder.

5. Bu Karar, resmi yayın tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Gümrük Birliği Komisyonu Üyeleri:

Belarus Cumhuriyeti

Kazakistan Cumhuriyeti

Rusya Federasyonu

S. Rumas

U. Shukeev

I. Shuvalov

Gümrük Birliği
Komisyonu
Kararı ile
ONAYLANMIŐTIR
No. 881 9 Aralık 2011 itibariyle

*GÜMRÜK BİRLİĞİ TEKNİK
YÖNETMELİKLERİ*

TR CU 022/2011

Gıda Ürünlerinin Etiketlenmesi

İçindekiler

Önsöz	5
Madde 1. Uygulamanın Kapsamı.	5
Madde 2. Terimler ve Tanımlar..	5
Madde 3. Piyasa Dolaşımı Kuralları.	6
Madde 4. Gıda Ürünlerinin Etiketlenmesine Yönelik Yükümlülükler	6
4.1 Ambalajlı Gıda Ürünlerinin Etiketlemesine Yönelik Yükümlülükler.....	6
4.2. Taşıma Ambalajlarına Yerleştirilen Gıda Ürünlerinin Etiketlemesine Yönelik Genel Yükümlülükler.....	7
4.3. Gıda Ürünlerinin Adlandırılmasına Yönelik Genel Yükümlülükler.....	8
4.4. Gıda Ürünleri Etiketlemesinde İçerik Maddelerinin Gösterilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler.	9
4.5. Gıda Ürünlerinin Etiketlemesinde Ambalajlı Ürünlerin Miktarının Belirtilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler.....	11
4.6. Gıda Ürünlerinin Etiketlemesinde İmalat Tarihinin Belirtilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler	12
4.7. Gıda Ürünlerinin Etiketlemesinde Raf Ömrünün Belirtilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler	13
4.8. Gıda Ürünlerinin Etiketlemesinde Gıda Ürünlerinin İmalatçısının, İmalatçının Yetkili Temsilcisinin, İthalatçının Adı ve Yerinin Belirtilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler.....	14
4.9. Gıda Ürünleri Etiketlemesinde Besin Değerinin Belirtilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler	14
4.10. Gıda Ürünleri Etiketlemesinde Gıda Ürünlerinin Belirli Niteliklerine İlişkin Bilgilerin Belirtilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler.....	16
4.11. Gıda Ürünlerinin Etiketlemesinde Genetiği Değiştirilmiş Organizmaların Kullanılmasıyla Elde Edilen İçerik Maddelerinin Gıda Ürünlerinde Bulunmasına İlişkin Bilgilerin Belirtilmesine Yönelik Yükümlülükler..	17
4.12. Gıda Ürünlerinin Açık ve Okunabilir Etiketlendirilme Yöntemlerine Yönelik Yükümlülükler.....	17
Madde 5. Gıda Ürünleri Etiketlenmesine Yönelik Yükümlülüklere Uyumluluk	18
Ek 1: İsimleri, Gıda Ürünleri Türlerinin İsimlerinin Yerini Tutabilecek İçerik Maddesi Türlerinin İsimleri.....	19
Ek 2: Gıda Ürünlerinin Etiketlemesine Yönelik Günlük Ortalama Temel Besin Özleri ve Enerji İhtiyacı.....	24
Ek 3: Gıda Ürünlerinin Besin Değerini Yuvarlamaya Yönelik Kurallar	25
Ek 4: Gıda Ürünlerinde Temel Besin Özleri için Enerji Değeri Çevirme Katsayıları	26
Ek 5: Gıda Ürünleri Etiketlemesinde Gıda Ürünlerinin Belirli Niteliklerine İlişkin Bilgilerin Kullanılmasına Yönelik Koşullar	27

Önsöz

1. Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri; 18 Kasım 2010 tarihi itibarıyla Belarus Cumhuriyeti, Kazakistan Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu'nda Teknik Yönetmelikler ile İlgili Ortak İlkeler ve Kurallara İlişkin Anlaşma uyarınca geliştirilmiştir.

2. Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri gıda ürünlerinin etiketlenmesi için ortak yükümlülüklerin oluşturulması, Gümrük Birliği'nin birleşik gümrük alanlarında uygulanması ve yürütülmesi için zorunlu ve Gümrük Birliği'nin birleşik gümrük alanlarında serbest dolaşıma girmelerini temin etmek amacıyla geliştirilmiştir.

Madde 1. Uygulamanın Kapsamı

1. Bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri, Gümrük Birliği'nin birleşik gümrük alanında dolaşıma giren gıda ürünlerinin etiketlenmesine uygulanır.

2. Bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri, kamu yiyecek içecek hizmetlerinde üretim yerinde tüketilmesi için hizmet sağlama sürecindeki kamu yiyecek içecek kuruluşları tarafından üretilen gıda ürünlerine ve ayrıca üretimi, girişimcilik faaliyetleri dışındaki amaçlarla özel bağlı kuruluş alanlarında gerçek kişiler tarafından yürütülen gıda ürünlerine uygulanmaz.

3. Bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri, gıda ürünleri hakkında güvenilir bilginin sağlanması için tüketici haklarının uygulanmasına ilişkin tüketicileri yanlış yönlendiren eylemlerin engellenmesi amacıyla gıda ürünlerinin etiketlenmesi için yükümlülükler belirler.

4. Bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri uygulanırken, belirli gıda ürünlerinin etiketlenmesi için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nin ek yükümlülükleri, bu Teknik Yönetmelikler ile çalışmeme koşuluyla kabul edilir.

Madde 2. Terimler ve Tanımlar

Gümrük Birliği Teknik Yönetmeliklerinde aşağıdaki terimler ve tanımlar kullanılır:

üretim tarihi, gıda ürünlerinin teknolojik üretim sürecinin bitiş tarihidir;

gıda ürünlerinin belirli niteliklerine ilişkin bilgiler, gıda ürünlerini diğer ürünlerinden ayırt etmeye olanak tanıyan gıda ürünlerinin niteliklerinin varlığını doğrulayan bilgilerdir (besin değeri, üretim yeri, içeriği, diğer nitelikleri);

prospektüs, tüketici ambalajına ve/veya taşıma ambalajına işaretlenmiş ve yerleştirilmiş ya da tüketici ambalajı ve/veya taşıma ambalajına ekli bir bilgi taşıyıcıdır;

etiket; tutkal içeren, tüketici ambalajına ve/veya taşıma ambalajına işaretlenmiş ve sabitlenmiş bir bilgi taşıyıcıdır;

gıda ürünleri etiketlemesi; ibareler, çizimler, işaretler, semboller, diğer işaretlemeler ve/veya bunların birleşimi şeklinde sunulan ve tüketici ambalajına, taşıma ambalajına yerleştirilmiş ya da tüketici ambalajına ve/veya taşıma ambalajına sabitlenmiş bilgi taşıyıcılar veya içlerine konulmuş ya da bunlara eklenmiş gıda ürünlerine ilişkin bilgilerdir;

bir tüketici; yalnızca girişimcilik faaliyetiyle bağlantılı olmayan kişisel, ailevi, evsel ya da diğer ihtiyaçlar için gıda ürünleri sipariş etme ya da satın alma veya sipariş, satın alma ya da kullanma amacındaki gerçek bir kişidir;

bir gıda ürününün ilgi çekici ismi, bir gıda ürününün ismine eşlik edebilen bir kelime ya da kelime birleşimidir. Bir gıda ürününün ilgi çekici ismi, tüketicisine özelliklerini yansıtmayabilir ve bir gıda ürününün isminin yerine geçmez;

gıda ürünlerinin alıcısı, gıda ürünlerini herhangi bir amaçla kullanmak için satın alan bir tüketicinin yanı sıra bir tüzel kişi ya da gerçek kişidir;

ambalajlı gıda ürünleri, tüketici ambalajına yerleştirilen gıda ürünleridir;

Bu Madde'de tanımlanmayan terimler, bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nde, Gümrük Birliği mevzuatı ile saptanan anlamlarında kullanılır.

Madde 3. Piyasa Dolaşımı Kuralları

Gıda ürünleri, diğer Gümrük Birliği Teknik Yönetmeliklerinin yanı sıra bu konuyu kapsayan Gümrük Birliği Teknik Yönetmeliklerine uyum sağlayan etiketleme koşuluyla piyasa dolaşımına sokulur.

Madde 4. Gıda Ürünlerinin Etiketlenmesine Yönelik Yükümlülükler

4.1. Ambalajlı Gıda Ürünlerinin Etiketlemesine Yönelik Yükümlülükler

1. Ambalajlı gıda ürünleri etiketlemesi, aşağıdaki bilgileri içerir:

1) gıda ürünlerinin adı

2) gıda ürünlerinin içeriği, gıda ürünlerinin belirli türleri için bu Maddenin 4.4 Kısımının 7. Bendi tarafından şart koşulan durumları hariç olmak üzere ve Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri tarafından aksi öngörülmedikçe;

3) gıda ürünlerinin miktarı;

4) gıda ürünlerinin imalat tarihi;

5) gıda ürünlerinin raf ömrü;

6) gıda ürünlerinin belirli türleri için imalatçı tarafından belirlenen ya da Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri tarafından şart koşulan gıda ürünlerinin saklama koşulları. Ambalaj açıldıktan sonra saklama koşulları, ürünleri bozulmadan koruyan ambalajın açılmasından sonra değişen kalite ve güvenlik, gıda ürünleri için belirtilir;

7) gıda ürünleri imalatçısının adı ve yeri ya da gıda ürünlerinin bireysel girişimcisinin-imalatçısının (bundan sonra imalatçının adı ve yeri olarak anılacaktır) soyadı, adı, aile adı ve yeri; Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nin şart koştuğu durumlarda imalatçının yetkili temsilcisinin adı ve yeri, ithal eden kurumun adı ve yeri

ya da bireysel girişimcinin-ithalatçının (bundan sonra ithalatçının adı ve yeri olarak anılacaktır) soyadı, adı, aile adı ve yeri;

8) kullanıma ilişkin tavsiyeler ve/veya kısıtlamalar, gıda ürünlerinin pişirilmesinin bu tür tavsiyeler ya da kısıtlamalar olmadan kullanılmasının zor olması ya da tüketici sağlığına ya da malına zarar verebilmesi durumunun yanı sıra, gıda ürünlerinin lezzet özelliklerinin kaybı ya da azalmasına neden olur;

9) bu Maddenin 4.9. Kısımının hükümlerini dikkate alan gıda ürünlerinin besin değer göstergeleri;

10) genetiği değiştirilmiş organizmalar (bundan sonra GDO olarak anılacaktır) kullanılarak elde edilen gıda ürününün içindeki maddelerin varlığına ilişkin bilgiler.

11) Gümrük Birliği Üye Devletleri piyasasında ürünlerin tek tip marka dolaşımı;

2. Bu Maddenin 4.1 Kısımının 1. Bendi tarafından öngörülen ve ibareler şeklinde düzenlenen ambalajlı gıda ürününün etiketlenmesi, bu Maddenin 4.8. Kısımının 3. Bendi tarafından şart koşulan durumlar hariç olmak üzere, Gümrük Birliği Üye Devleti'nin (Devletleri) mevzuatında (mevzuatlarında) muadil yükümlülüklerin bulunması koşuluyla, Rus dilinde ve Gümrük Birliği Üye Devleti'nin resmi dilinde (dillerinde) yazılır.

3. Ambalajlı gıda ürünleri etiketlemesi, belgeye dair bilgilerin yanı sıra gıda ürününün imal edilişi ve tanımlanabilmesine uygun olarak, gıda ürününün ilgi çekici adı, markası, markanın münhasır sahibine dair bilgi, gıda ürününün menşe yerinin adı, lisans verenin adı ve yeri, ihtiyarı belgelendirme sisteminin damgaları gibi ek bilgileri içerebilir.

4. Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nin yükümlülükleri ile çelişmeyen ambalajlı gıda ürünlerinin etiketlemesi için ek yükümlülükler, gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nde belirlenebilir.

5. 150 mg/l'yi aşan miktarda kafein ve/veya insan vücudunda enerji verici bir etkiye neden olmasına yeterli miktarda tıbbi bitkiler ve özler içeren alkolsüz içeceklere "18 yaşından küçük çocuklar, hamile ve emziren kadınlar; aşırı sinirsel duyarlılığı, uyku bozukluğu, yüksek tansiyonu bulunan kişilere tavsiye edilmez" ibaresi konulur.

4.2. Taşıma Ambalajlarına Yerleştirilen Gıda Ürünlerinin Etiketlemesine Yönelik Genel Yükümlülükler

1. Gıda ürünleri içeren bir taşıma ambalajının etiketlemesi, aşağıdaki bilgileri içerir:

- 1) gıda ürününün adı;
- 2) gıda ürününün miktarı;
- 3) gıda ürününün imalat tarihi;
- 4) gıda ürününün raf ömrü;
- 5) gıda ürününün saklama koşulları;
- 6) gıda ürünü partisini (örneğin parti/seri numarası) tanımlamaya izin veren bilgiler;

7) gıda ürünü imalatçısının adı ve yeri ya da gıda ürününün bireysel girişimci-imalatçısının soyadı, adı, aile adı ve yeri.

Gıda ürünleri, tüketici ambalajı olmadan taşıma ambalajına yerleştirilse ve bu tür ürünlerin, imalatçı tarafından ileri bir ambalajlanması amaçlanıyorsa (şekerlemeler, şeker ve diğer gıda ürünleri) bu tür gıda ürünlerini içeren taşıma ambalajının etiketlemesi, bu Maddenin 4.1. Kısımının 1. Bendi tarafından öngörülen yükümlülüklerle uyum sağlar.

2. Bu Maddenin 4.2. Kısımının 1. Bendi tarafından öngörülen ve ibareler şeklinde düzenlenen, taşıma ambalajına yerleştirilmiş gıda ürünlerinin etiketlemesi, bu Maddenin 4.8. Kısımının 3. Bendi tarafından şart koşulan durumlar hariç olmak üzere, Gümrük Birliği Üye Devleti'nin (Devletleri) mevzuatında (mevzuatlarında) muadil yükümlülüklerin bulunması koşuluyla, Rusça ve Gümrük Birliği Üye Devleti'nin resmi dilinde (dillerinde) yazılır.

3. Bu Maddenin 4.1. Kısımının 1. Bendi tarafından şart koşulan ve taşıma ambalajına yerleştirilen gıda ürününün tüketici ambalajı üzerinde yazılı etiketleme halinde, taşıma ambalajına zarar vermeden tüketiciye bildirilebilir, belirtilen etiketleme taşıma ambalajına konulmayabilir.

4. Taşıma ambalajının içine konulan gıda ürünleri etiketlemesi, belgeye dair bilgilerin yanı sıra gıda ürününün imal edilişi ve tanımlanabilmesine uygun olarak gıda ürününün ilgi çekici adı, markası, markanın münhasır sahibine dair bilgi, gıda ürününün menşe yerinin adı, lisans verenin adı ve yeri, ihtiyarı belgelendirme sisteminin damgaları gibi ek bilgileri kapsayabilir.

5. Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nin yükümlülükleri ile çelişmeyen, taşıma ambalajına yerleştirilmiş ambalajlı gıda ürünleri etiketlemesi için ek yükümlülükler, gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nde belirlenebilir.

4.3. Gıda Ürünlerinin Adlandırılmasına Yönelik Genel Yükümlülükler

1. Etiketlemede belirtilen gıda ürünün adı, ürünün gıda ürünü sınıfına girmesine, niteliklerini güvenilir bir şekilde yansıtmaya ve bu ürünü diğer gıda ürünlerinden ayırmasın imkan tanımaya izin verir.

2. Gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri geçerli olduğunda gıda ürününün adı, yükümlülükleri yerine getirir.

3. Fiziksel özelliklerine ve/veya özel gıda ürünü uygulamasına (yapısı geri kazandırılmış, tütsülenmiş, marine edilmiş, öğütülmüş, iyonlaşmış, dondurularak kurutulmuş gıda ürünleri ve buna dair ayrıntılı bilgi) ilişkin bilgiler, gıda ürününün adına dahil edilir ya da bu adının yanına yerleştirilir; bu tür bilginin bulunmaması, tüketiciyi (müşteriyi) yanlış yönlendirebilir. Gıda ürünlerinin belirli türleri ile ilgili bu tür bilgilere yönelik yükümlülükler, gıda ürünlerinin belirli türlerine yönelik Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri tarafından belirlenir.

4. Gıda ürününün adına içerik maddelerinin, bunların ya da türev ürünlerinin gıda ürününün parçası olmaması durumunda, dahil edilmesine izin verilmez.

5. Gıda ürününün içeriği tatlandırıcı madde içeriyorsa, bu tür tatlandırıcı madde tarafından yeri tutulan ve gıda ürününün bir parçası olmayan içerik maddesinin adının belirtilmesine, şu ibarenin kullanılmasıyla izin verilir: tatlandırıcılı ve/veya kokulu.

6. Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nin yükümlülükleri ile çelişmeyen gıda ürünlerinin adlandırılmasına yönelik ek yükümlülükler, gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nde düzenlenebilir.

4.4. Gıda Ürünlerinin Etiketlemede İçerik Maddelerinin Gösterilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler

1. Gıda ürününün bir parçası olan içerik maddeleri, gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri yükümlülükleri tarafından aksi belirtilmediyse, gıda ürününün üretimi anındaki azalan kütle kesiri sırasıyla yazılır. "İçerik" ibaresi, doğrudan bu tür içerik maddelerinin belirtilmesinden önce konulur.

2. Gıda ürünü, ürünün bir parçası olan bileşik bir içerik maddesi (iki ya da daha fazla bileşik) içeriyorsa, bu tür bileşik içerik maddesinin parçası olan tüm bileşiklerin listesi, bu Maddenin 4.4 Kısımının 1. Bendinin yükümlülüklerine uygun olarak yazılır ya da bileşik içerik maddesinin adı, parantez içinde azalan kütle kesri sırasıyla bileşiklere ek olarak yazılır. Bileşik içerik maddesinin kütle kesrinin 2'ye eşit ya da daha düşük bir yüzdede olması durumunda gıda katkı maddeleri, tatlandırıcı maddeler ve bunların parçası olan gıda katkı maddeleri, biyolojik olarak etken maddeler ve tıbbi bitkiler, GDO kullanımıyla elde edilen içerik maddeleri ve bu Maddenin 4.4. Kısımının 14. Bendinde belirtilen içerik maddeleri hariç olmak üzere bu bileşiklerin belirtilmemesine izin verilir.

3. Gıda ürünlerinin kütle kesri 2'ye eşit ya da daha düşük bir yüzdede olan içerik maddelerini içermesi durumunda, gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri tarafından aksi öngörülüyorsa, kütle kesri yüzde 2'yi geçen içerik maddelerinden sonra herhangi bir sırayla yazılmalarına izin verilir.

4. Bir gıda maddesini oluşturan içerik maddesinin adı, bu Maddenin 4.3. Kısımının yükümlülüklerine uygun olarak gıda ürünü içeriğinde belirtilir. Bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nin Ek 1'i tarafından şart koşulan içerik maddelerinin isimleri, bu tür içerik maddelerinin isimlerinin gıda ürününün adında kullanıldığı durumlar hariç olmak üzere, gıda ürünlerinin muadil türlerinin isimleri altında gıda ürünü içeriğinde belirtilebilir.

5. Gıda maddesi tatlandırıcı bir madde içeriyorsa, içerik etiketlemesi "tatlandırıcı madde(ler)" ibaresini içerir. Tatlandırıcı maddeler ile ilgili olarak gıda ürününün ilgi çekici isminin, gıda ürünü içeriğinde belirtilmemesine izin verilir.

6. Gıda ürünü bir gıda katkı maddesi içeriyorsa, işlevsel (teknolojik) tanımını (asitlik düzenleyici, kıvam arttırıcı, emulgatör, diğer işlevsel (teknolojik) tanımlar) ve Uluslararası Numaralama Sistemi'ne (INS) ya da Avrupa Numaralama Sistemi'ne (E) uygun olarak gıda katkı maddesi dizininde yerine kullanılabilecek gıda katkı maddesinin adını belirtmek zorunludur. Bir gıda katkı maddesinin çeşitli işlevsel tanımları varsa, kullanım amacına uygun bir şekilde belirtilir. Gıda ürünü imalatında

bir içerik maddesi olarak kullanılan karbon dioksitin, gıda ürünü etiketlemesinde “Karbonatlı” ya da buna benzer bir ibareyi içermesi koşuluyla gıda ürünü içeriğinde belirtilmesi zorunlu değildir.

7. Gıda ürünü içeriğinin, aşağıdakiler bakımında belirtilmesi gerekli değildir:

- 1) soyulmamış, kesilmemiş ya da benzer işlemler görmemiş taze meyve (etli ve zarlı kabuksuz meyveler dahil) ve sebzeler (patates dahil);
- 2) bir gıda ham maddesi türünden elde edilmiş sirke (diğer içerik maddelerinden hiçbir katkı olmaksızın);
- 3) gıda ürünü adının bir içerik maddesinin tanımlanmasına imkan tanınması koşuluyla bu tür içerik maddesinden oluşan gıda ürünleri.

8. Bu Maddenin 4.4 Kısımının 14. Bendinde belirtilen durum hariç olmak üzere aşağıdakiler, içerik maddeleri olarak kabul edilir ve gıda ürünü içeriğinde belirtilmez:

- 1) gıda ürünlerinin üretim süreci esnasında gıda ürünü içeriğinde belirtilen içerik maddelerinden çıkarılan ve teknoloji üretim sürecinin bir sonraki evresinde orijinal öz miktarını aşmadan gıda ürünlerine eklenen özler;
- 2) bir ya da birkaç içerik maddesinin bir parçası olan ve bu tür içerik maddeleri içeren gıda ürününün niteliğini değiştirmeyen özler;
- 3) belirli gıda ürünlerinin üretiminde kullanılan işleme yardımcıları;
- 4) çözücüler, tatlandırıcı özleri gibi tatlandırıcı maddelerin ya da gıda katkı maddelerinin bir parçası olan özler;

9. Aşağıdaki durumlarda su, gıda ürünü içeriğinde belirtilebilir:

- 1) konsantre, yoğunlaştırılmış ya da kuru gıda ürünlerinin sulandırılması için gıda ürünlerinin üretimi sürecinde kullanıldığında;
- 2) gıda ürünü içeriğinde belirtilmiş, sıvı bir içerik maddesinin (diğerlerine ilaveten et suyu, marine, salamura, şurup, salamura çözeltisi) bir parçası olduğunda.

10. Gıda ürünlerinin üretim süreci esnasında konsantre, yoğunlaştırılmış ya da kuru gıda ürünlerinden yapısı geri kazandırılmış içerik maddelerinin, sulandırılmalarından sonra kütle kesirlerine uygun olarak belirtilmelerine izin verilir.

11. Benzer karışımların bir parçası olan ve kütle kesirleri uyarınca önemli ölçüde farklı olmayan meyve (taneli ufak (berries) meyveler dahil), sebzeler (patates dahil), çerezler, tahıllar, mantarlar, bitkisel şifalı otlar, baharatlar gıda ürünü içeriğinde “değişken oranlarda” ibaresi ile herhangi bir sırada belirtilebilir.

12. Tatlandırıcı-şeker alkolü içeren gıda ürünlerinin etiketlemesi, gıda ürünü içeriğinden sonra açıkça şu ibareyi içerir: Bir tatlandırıcı (tatlandırıcılar) içerir. Aşırı kullanılırsa, laksatif etkiye neden olabilir.

13. Tüketimi alerjik reaksiyonlara neden olabilecek ya da bazı hastalık türleri için tedaviye uygun olmayan ve bu Maddenin 4.4 Kısımının 14. Bendinde listelenen içerik maddeleri (gıda katkı maddeleri, tatlandırıcı maddeler dahil), biyolojik olarak etken katkı maddeleri miktarlarına bakılmaksızın gıda ürünü içeriğinde belirtilir.

14. Tüketimi alerjik reaksiyonlara neden olabilen ya da bazı hastalık türleri için tedaviye uygun olmayan en yaygın içerik maddeleri aşağıdakileri oluşturur:

- 1) yer fıstığı ve bundan elde edilen ürünler;
- 2) aspartam ve aspartam-asesülfam tuz;
- 3) hardal ve bundan elde edilen ürünler;

4) sülfür dioksit bakımında toplam içeriğin 1 kilogramda 10 miligramı aşmaması ya da bir litrede 10 miligramı aşmaması durumunda sülfür dioksit ve sülfidler;

5) glüten ve bundan elde edilen ürünleri içeren tahıllar;

6) susam ve bundan elde edilen ürünler;

7) lüpen (acı bakla) ve bundan elde edilen ürünler;

8) yumuşakçalar ve bunlardan elde edilen ürünler;

9) süt ve süttten elde edilen ürünler (laktöz dahil);

10) çerezler ve bunlardan elde edilen ürünler;

11) kabuklu deniz canlıları ve bunlardan elde edilen ürünler;

12) balık ve balık ürünleri (vitamin ve karotenoidler içeren preparatlarda bir bazis olarak kullanılan balık jelatini hariç)

13) kereviz ve bundan elde edilen ürünler;

14) soya ve bundan elde edilen ürünler;

15) yumurtalar ve bunlardan elde edilen ürünler;

15. Aspartam ve aspartam-asesülfam tuzu hariç olmak üzere, gıda ürünü etiketlemesinde bu Maddenin 4.4 Kısımının 14. Bendi tarafından öngörülen içerik maddelerinin alerjik özelliklerine ilişkin bilgilerin belirtilmesi gerekli değildir, bunların gıda ürünü üretiminde kullanılması durumunda aşağıdaki ibarenin yer alması zorunludur: Gıda ürünü içeriğinden sonra "Fenilalanin kaynağı içerir".

16. Hububat içerik maddesi içeren gıda ürünleri için, glüten içeren hububat içerik maddelerinin kullanılmamış ya da glütenin giderilmiş olması durumunda gıda ürünü içeriğinden sonra "Glüten içermez" ibaresinin yer almasına izin verilir.

17. Bu Maddenin 4.4 Kısımının 14. Bendinde belirtilen içerik maddelerinin gıda ürünlerinin üretiminde kullanılmamış olması durumunda, ancak bunların gıda ürünlerinde varlığı hariç tutulmayabilir, bu tür içerik maddelerinin bulunma olasılığına dair bilgi doğrudan gıda ürünü içeriğinden sonra konulur.

18. Renklendirici maddeler (azorubin E122, kinolin sarısı E104, gün batımı sarısı FCF E110, alura kırmızısı AC E129, ponceau 4R E124 ve tartrazin E102) içeren gıda ürünleri için bir uyarı ibaresinin konulması gereklidir: Çocukların enerji ve konsantrasyonunu olumsuz olarak etkileyebilecek bir renklendirici madde(ler) içerir.

İstisnalar, mezbaha ürünleri ve et ürünleri etiketlemesi ya da etiketleme veya Paskalya yumurtalarının dekoratif renklendiricileri için belirtilen renklendirici maddelerin kullanıldığı alkollü içecekler ve gıda ürünleridir.

4.5. Gıda Ürünlerinin Etiketlemesinde Ambalajlı Ürünlerin Miktarının Belirtilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler

1. Ambalajlı gıda ürünlerinin miktarı, hacim birimleri (mililitre, santilitre ya da litre) ya da hesap birimleri (adetler) olarak gıda ürünlerinin etiketlemesinde belirtilir. Bu durumda, belirli birimlerin kısaltılmış isimlerinin kullanılmasına izin verilir. Yumurta, meyve, adet olarak satılan sebzelerin kütle ya da hacimlerinin belirtilmesi gerekli değildir.

2. Adet olarak satılan gıda ürünleri hariç olmak üzere, ambalajlı ürünlerin miktarının belirtilmesi için değer seçimi, gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük

Birliği Teknik Yönetmelikleri tarafından aksi belirtilmedikçe aşağıdaki kurallar dikkate alınarak yapılır:

- gıda ürünleri sıvı ise, bunların hacmi belirtilir;
- gıda ürünleri pasta benzeri, vizkoz (kıvamlı) ya da viskoplastik ise hacim ya da kütlesi belirtilir;
- gıda ürünleri katı, serbest hareketli, katı ve sıvı özlerin bir karışımını oluşturuyorsa kütlesi belirtilir.

Gıda ürünlerinin miktarının belirtilmesinde aynı anda iki değerin kullanılmasına izin verilir, örneğin; kütle ve parçaların miktarı, kütle ve hacim.

3. Bir grup ambalajındaki gıda ürünlerinin miktarının belirtilmesi, aşağıdaki yollarla yapılır:

3.1. bir ismin gıda ürünleri birkaç tüketici ambalajında paketleniyorsa, ürünlerin toplam miktarı ve tüketici ambalajının sayısı, gıda ürünlerinin grup ambalajında belirtilir;

3.2. Ambalajlı gıda ürünlerinin grup ambalajının nitelikleri, gıda ürünlerinin miktarına dair bilgilerin okunabilirliğine ve tüketici ambalajlarının kolay hesaplanmasına imkan tanıyor, bunların grup ambalajının üzerinde belirtilmemesine izin verilir;

3.3 Ambalajlı gıda ürünleri, farklı türlerin ve isimlerin ve/veya farklı isimlerin ayrı öğeleri, her bir tüketici ambalajının ürünlerinin adı ve miktarı ve/veya adetlerin adı ve miktarı ya da her bir öğenin kütlesi ile birlikte birkaç tüketici ambalajından oluşuyorsa grup ambalajında belirtilir.

4. Bir taşıma ambalajına yerleştirilen gıda ürünlerinin miktarı, hacim birimleri (mililitre, santilitre ya da litre) ya da kütle birimleri (gram ya da kilogram) şeklinde veya her bir ambalajlama birimine yerleştirilen gıda ürünlerinin miktarının belirtilmesi ile bir taşıma ambalajındaki (adetler) ambalajlı öğelerin miktarı şeklinde belirtilir. Bu durumda, belirli birimlerin kısaltılmış isimlerinin kullanılmasına izin verilir.

5. Gıda ürünlerinin sıvı besiyeri ile birlikte hacim ya da kütlesinin belirtilmesinin yanı sıra gıda ürünlerinin bir sıvı besiyerine; örneğin su, şekerli su solüsyonu, gıda asitli su solüsyonu, tuzlu su solüsyonları, salamura, sirke, meyve ya da sebze suları gibi, konulmaları durumunda, bir sıvı besiyerine konulan gıda ürünlerinin hacim ya da kütlesinin ek olarak belirtilmesi zorunludur. Bu yükümlölük ayrıca ileri dondurma ile bir sıvı besiyerine konulmuş gıda ürünlerine de uygulanır.

6. Ambalajlı gıda ürünlerinin miktarının belirsiz bir şekilde belirtilmesine ve ambalajlı gıda ürünlerinin miktarı için bir değeri verilmesine izin verilmez.

4.6. Gıda Ürünlerinin Etiketlemede İmalat Tarihinin Belirtilmesine Yönelik Genel Yükümlölükler

1. Ürünün raf ömrüne bağlı olarak gıda ürünleri etiketlemede imalat tarihinin belirtilmesi, aşağıdaki ibarelerin kullanılmasıyla yapılır:

1) Raf ömrünün 72 saatten az olması halinde saat, gün ve ayın belirtilmesi ile birlikte "İmalat tarihi"

2) Raf ömrünün 72 saatten üç aya kadar olması halinde gün, ay ve yılın belirtilmesi ile birlikte “İmalat Tarihi”;

3) Raf ömrünün üç ay ve daha fazla olması halinde ay, yıl ya da gün, ay ve yılın belirtilmesi ile birlikte “İmalat tarihi”;

4) Şeker için “İmalat yılı”.

2. Bu tarihin tüketici ambalajına konulması için gıda ürünlerinin imalat tarihi ya da yeri, “imalat tarihi” ibaresinden sonra belirtilir.

3. Gıda ürünleri etiketlemesinde “imalat tarihi” ibaresi, “üretim tarihi” ibaresi ya da anlam olarak benzer bir ibare ile değiştirilebilir.

4. Gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri’nde “imalat tarihi” ibaresi, gıda ürünlerinin belirli türlerinin üretimin teknolojik sürecinin sonunun tarihini belirleyen diğer kavramlar ile değiştirilebilir; örneğin içecekler için şişeleme tarihi, yumurtaların tasnif tarihi, tarımsal bitkiler için hasat tarihi, yabancı ortamda yetişen meyveler, çerezler, arı ürünleri için toplanma tarihi gibi.

Bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri ile çelişmeyen gıda ürünlerinin imalat tarihinin belirtilmesi için ek yükümlülükler, gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri’nde düzenlenebilir.

4.7. Gıda Ürünlerinin Etiketlemesinde Raf Ömrünün Belirtilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler

1. Gıda ürünleri etiketlemesinde raf ömrünün belirtilmesi, aşağıdaki ibarelerin kullanılmasıyla yapılır:

1) raf ömrünün 72 saatten az olması halinde saat, gün, ayın belirtilmesi ile birlikte “son kullanma tarihi”;

2) raf ömrünün 72 saatten üç aya kadar olması halinde gün, ay ve yılın belirtilmesi ile birlikte “son kullanma tarihi”;

3) raf ömrünün üç aydan az olmaması halinde ay ve yılın belirtilmesi ile birlikte “...den önce tüketmeniz tavsiye edilir” ya da gün, ay ve yılın belirtilmesi ile birlikte “son kullanma tarihi”.

2. Gıda ürünlerinin raf ömrünü belirtmek için günlerin, ayların ya da yılların sayısının belirtilmesi ile “son kullanma tarihi” ibaresinin ya da raf ömrünün 72 saatten az olması halinde saat sayısının belirtilmesi ile “son kullanma tarihi” ibaresinin kullanılmasına izin verilir.

3. “son kullanma tarihi”, “...den önce tüketmeniz tavsiye edilir” ibarelerinden sonra ya gıda ürününün raf ömrünün belirtilmesi ya da ambalaj üzerinde bu bilginin konulacağı yerin işaretlenmesi gereklidir.

4. İmalatçının belirlediği sınırsız raf ömrü ile ilgili gıda ürünleri etiketlemesi, “Saklama koşullarına uyulması koşuluyla raf ömrü sınırsızdır.” ibaresi ile birlikte bulunur.

5. Gıda ürünleri etiketlemesindeki “son kullanma tarihi”, “...den önce tüketmeniz tavsiye edilir” ibareleri “raf ömrü”, “...den önce tüketin” ibareleri ya da anlam olarak benzer ibarelerle değiştirilebilir.

6. Bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri ile çelişmeyen, gıda ürünlerinin raf ömrünün belirtilmesine yönelik ek yükümlülükler, gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri’nde düzenlenebilir.

4.8 Gıda Ürünlerinin Etiketlemede Gıda Ürünlerinin İmalatçısının, İmalatçının Yetkili Temsilcisinin, İthalatçının Adı ve Yerinin Belirtilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler

1. Gıda ürünleri imalatçısının adı ve yeri, gıda ürünlerinin Gümrük Birliği bölgesinde imal edilmesine ya da üçüncü ülkelerden tedarik edilmesine bakılmaksızın, gıda ürünleri etiketlemede belirtilir. Gıda ürünleri imalatçısının yeri, kurumun ya da bireysel girişimcinin resmi kayıtlı olduğu yer ile belirlenir.

2. Tüketicilere (müşteriye) sağlanan bilgiler, imalatçının resmi olarak kayıtlı adı ve yerini (adres, ülkesi de dahil) içerir. İmalatçının yerinin imalatçının adresi ile örtüşmediği durumda, üretim yerinin (yerlerinin) ve imalatçı tarafından yetkilendirilmiş kişinin, kendi bölgesinde (varsa) tüketicilerin (müşterilerin) şikayetlerini aldığı adresin (adreslerin) de belirtilmesi gereklidir.

3. Üçüncü ülkelerden tedarik edilen gıda ürünlerinin imalatçısının yerinin adına ilişkin bilgilerin, Latin alfabesi harfleri ve Arap rakamları ya da ülkenin adının Rusça yazılması koşuluyla, gıda ürünleri imalatçısının yerinin bulunduğu ülkenin resmi dili (dilleri) ile yazılmasına izin verilir.

4. Birkaç imalatçı tarafından üretilen gıda ürünleri etiketlemesi, her bir imalatçıya ilişkin bilgilerin tüketicilere (müşterilere) sunulma şeklinin, örneğin; harflerin, şekillerin, sembollerin, farklı işaretlemelerin kullanılması, belirli gıda ürünlerinin imalatçısını açık bir şekilde belirlemeye imkan tanınması koşuluyla, her bir imalatçının adı ve yerini içerebilir.

5. İmalatçının yerinde ambalajlanmayan gıda ürünleri (perakende kurumlar tarafından tüketici ambalajındaki gıda ürünü ambalajlamasının olduğu durumlar hariç olmak üzere) bu Maddenin 4.8 Kısmının 1. Bendi uyarınca, ileri bir satış için imalatçının yerinde ya da bir başka tüzel kişi ya da bireysel girişimcinin siparişi kapsamında gıda ürünlerini ambalajlayan imalatçı ve tüzel kişiye ya da bireysel girişimciye ilişkin bilgileri kapsar.

6. İmalatçı yetkili bir temsilciye sahipse, bu imalatçının yetkili temsilcisinin adı ve yeri, gıda ürününün etiketlemede belirtilir.

7. Üçüncü ülkelerden tedarik edilen gıda ürünlerinin etiketlemesi, ithalatçının adını ve yerini içerir.

4.9. Gıda Ürünlerinin Etiketlemede Besin Değerinin Belirtilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler

1. Etiketlemede belirtilen gıda ürünlerinin besin değeri, aşağıdaki göstergeleri içerir;

- 1) enerji değeri (kalori içeriği);
- 2) protein, yağ, hidrokarbon miktarı;
- 3) vitamin ve mineral özlü miktarı.

2. Tatlandırıcı maddeler, sakız, kahve, doğal maden suyu, şişelenmiş içme suyu, gıda katkı maddeleri, çiğ gıda ürünleri (mantar, çiftlik hayvanları ürünleri ve kanatlı hayvan itlafları, balık, sebzeler (patates dahil), meyve (etli ve zarlı kabuksuz

meyveler dahil), sodyum klorit, şifalı otlar, baharatlar, sirke, çayın besin değeri gıda ürünlerinin belirli bu türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri tarafından aksi düzenlenmedikçe belirtilebilir. Diğer gıda ürünü türlerinin besin değeri, gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri tarafından öngörülmesi durumunda belirtilebilir.

3. Gıda ürünlerinin besin değeri, 100 gram ya da 100 mililitre başına ve/veya gıda ürününün bir porsiyonuna göre (bir porsiyon olarak etiketlemesinde belirtilen gıda ürününün belirli miktarı, bu tür bir porsiyon miktarının belirtilmesi zorunludur) gösterilir.

4. Gıda ürünlerinin enerji değeri (kalori içeriği), jul ya da kalori veya söz konusu değerlerin çoklu ya da kesirli birimleri şeklinde belirtilir.

5. Gıda ürünlerindeki proteinler, yağlar, hidrokarbonlar dahil olmak üzere besin özlerinin miktarı, gram ya da söz konusu değerlerin çoklu ya da kesirli birimleri şeklinde belirtilir.

6. Gıda ürünlerindeki vitamin ve mineral özlerinin miktarı, Uluslararası Birimler Sistemi (SI) (miligram ya da mikrogram) birimleri ya da ölçülerin tekbiçimliliği hükmü alanındaki Gümrük Birliği Üye Devletleri'nin mevzuatı uyarınca Gümrük Birliği Üye Devletleri'nde kullanılmasına izin verilen diğer birimler şeklinde belirtilir.

7. Gıda ürünlerinin protein, yağ, hidrokarbon ve enerji değeri (kalori içeriği) miktarı, bu miktarın bu gıda ürününün 100 gramı ya da 100 mililitresi ya da bir porsiyonu (eğer besin değeri bir porsiyon için verilmişse) yetişkin bir insanın günlük ortalama protein, yağ, hidrokarbon ve enerji ihtiyacını gösteren değerlerin %2 ya da daha fazlasına eşit olduğu protein, yağ, hidrokarbon ve enerji değeri (kalori içeriği) bakımından belirtilir. Aksi durumda proteinlerin, yağların, hidrokarbonların ve enerji değerinin (kalori içeriği) miktarı, imalatçının takdirinde belirtilir.

8. Gıda ürünlerindeki vitamin ve mineral özlerinin miktarı, vitamin ve mineral özlerinin gıda ürününe imalatta eklenmesi durumunda belirtilir. Aksi durumda gıda ürünlerindeki vitamin ve mineral özlerinin miktarı, gıda ürününün 100 gramı ya da 100 mililitresi ya da bir porsiyonu (eğer besin değeri porsiyon için verilmişse) yetişkin bir insanın günlük ortalama vitamin ve mineral özleri ihtiyacını gösteren değerlerin %5 ya da daha fazlasına eşit olduğu vitamin ve mineral özleri bakımından belirtilir.

9. Yetişkin bir insanın günlük ortalama protein, yağ, hidrokarbon ve enerji, vitamin, mineral ve diğer özler ihtiyacını gösteren değerler, bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmeliklerin 2. Ek'ine uygun olarak belirlenir.

Bu Maddenin 4.9 Kısımının 7,8 ve 9. Bentleri tarafından öngörülen ve belirli tüketici kategorileri için belirlenen, gıda ürününün etiketlemesindeki besin değeri göstergelerinin belirtilmesi için hesaplama, bu tür tüketici kategorisi için ortalama günlük ihtiyaca uygun olarak gerçekleştirilir.

10. Özlerin kaynağı olmaları bakımından, gıdalara konulan biyolojik olarak etken katkı maddeleri için ve gıda ürünlerinin zenginleştirilmesi için kullanılan özler bakımında zenginleştirilmiş gıda ürünleri için ek olarak besin değerini, bu Maddenin 4.9 Kısımının 9. Bendi tarafından belirlenen usul ile belirlenmiş değerlere oranla yüzde olarak belirlemek zorunludur.

11. Tüketiciler tarafından pişirilecek gıda ürünleri için besin değeri göstergelerinin değerleri, ileride pişirilmelerine bakılmaksızın, gıda ürünü etiketlemesinde belirtilir.

12. Gıda ürünleri için besin değer göstergeleri, analitik ya da hesaplama yoluyla gıda ürünü imalatçısı tarafından belirlenir.

13. Gıda ürünü enerji değeri (kalori içeriği) ve protein, yağ, hidrokarbonların içeriğinin belirtilmesi için, gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri tarafından aksi belirtilmedikçe, Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nin 3. Eki'ne uygun olarak gıda ürünlerinin besin değerini yuvarlamak için kuralların kullanılmasına izin verilir.

14. Besin değeri göstergeleri hususunda gıda ürünlerinin etiketlemesi, aşağıdaki ibareyi içerebilir: "Ortalama Değerler".

Gıda ürünü enerji değerinin belirlenmesi için (kalorik içerik), Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nin 4. Eki'ne uygun olarak gıda ürünleri enerji değerinde (kalorik içeriği) çevirme için temel gıda özlerine yönelik çevirme katsayısını kullanmak zorunludur.

15. Gıda ürünlerinde hidrokarbon içeriğinin belirlenmesi için, gıda ürününde kapsanan (besinsel lifler hariç) ve tatlandırıcı-şeker alkollerinin miktarı gibi, insan vücudu metabolizmasına dahil olan miktarı dikkate almak gereklidir.

16. A vitamini ve A provitamini miktarının belirlenmesi için, bir mikrogram retinol ya da eşdeğer retinolün 6 mikrogram beta karotene tekabül ettiği varsayımına dayanarak bir çevirme katsayısı kullanmak gereklidir.

17. Bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri ile çelişmeyen gıda ürünlerinin besin değerini belirtmeye yönelik ek yükümlülükler, gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nde düzenlenebilir.

4.10. Gıda Ürünlerinin Etiketlemesinde Gıda Ürünlerinin Belirli Niteliklerine İlişkin Bilgilerin Belirtilmesine Yönelik Genel Yükümlülükler

1. Gıda ürünlerinin belirli niteliklerine dair bilgiler, etiketlemede gönüllülük esasında belirtilir.

2. GDO'dan ya da GDO kullanımıyla elde edilen bileşenlerin bulunmayışı dahil olmak üzere, gıda ürünlerinin belirli niteliklerine ilişkin bilgiler, gıda ürünü etiketlemesinde bağımsız olarak bu beyanı yapan bir kişi tarafından ibraz edilen ya da diğer kişilerin katılımıyla bu kişi tarafından kabul edilen kanıtlarla doğrulanır. Gıda ürünlerinin belirli niteliklerinin bulunmasının kanıtlarının, bu tür gıda ürünlerini Gümrük Birliği birleşik gümrük alanlarında dolaşıma sokan kurumlar ya da bireysel girişimciler tarafından tutulmasına tabidir ve Gümrük Birliği mevzuatı tarafından şart koşulması durumunda temin edilir.

3. Bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nin 5. Eki tarafından öngörülen gıda ürünlerinin belirli niteliklerine ilişkin bilgiler, gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri tarafından aksi belirlenmedikçe, yalnızca bu Ek'te belirtilen koşulların karşılanması koşuluyla kullanılabilir. Gıda ürünlerinin belirli niteliklerine ilişkin bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nin 5. Eki'nde belirtilmeyen bilgiler, bu Maddenin 4.10 Kısımının 2. Bendinin yükümlülüklerinin ya da gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri tarafından belirlenen yükümlülüklerin uyumlu olması koşuluyla gıda ürünü etiketlemesinde kullanılabilir.

4. Besin değerini dikkate alan gıda ürünlerinin belirli niteliklerine ilişkin bilgiler, gıda ürününün besin değerini belirleyen besin özlerine denk gelen miktarın gösterilmesi ile gıda ürünleri etiketlemede belirtilebilir.

4.11 Gıda Ürünlerinin Etiketlemede Genetiği Değiştirilmiş Organizmaların Kullanılmasıyla Elde Edilen İçerik Maddelerinin Gıda Ürünlerinde Bulunmasına İlişkin Bilgilerin Belirtilmesine Yönelik Yükümlülükler

1. Deoksiribonükleik asit (DNA) ve proteinleri içermeyenler dahil olmak üzere, GDO kullanımıyla elde edilen gıda ürünleri için, aşağıdaki bilgiler belirtilir: "genetiği değiştirilmiş ürünler" ya da "genetiği değiştirilmiş organizmalardan elde edilen ürünler" veya "genetiği değiştirilmiş organizmaların bileşenlerini içeren ürün".

İmalatçının genetiği değiştirilmiş organizmaları gıda ürünleri imalatında kullanmamış olması durumunda, %0,9 ya da daha az GDO içeriği, tesadüfü ya da teknik olarak sabit safsızlıktır, bu tür gıda ürünleri, GDO içeren gıda ürünleri olarak anılmazlar. Bu tür gıda ürünleri verilerini etiketlendirirken GDO'nun varlığı belirtilmez.

2. Genetiği değiştirilmiş mikroorganizmalardan ya da bunların kullanılmasıyla (genetik mühendislik yöntemleri (bundan sonra GMM olarak anılacaktır) yardımıyla değiştirilmiş bakteri, maya ve ipliksi mantar) elde edilen gıda ürünleri için aşağıdaki bilgilerin belirtilmesi zorunludur:

- canlı GMM içeren ürünler için "Bu ürün genetiği değiştirilmiş canlı organizmalar içerir";
- cansız GMM içeren ürünler için "Bu ürün genetiği değiştirilmiş mikroorganizmaların kullanılmasıyla elde edilmiştir";
- GMM mühendisliğinden arınmış ürünler ya da GMM mühendisliğinden arınmış bileşenler kullanılarak üretilen ürünler için "Bu ürün, genetiği değiştirilmiş mikroorganizmaların kullanılmasıyla elde edilen bileşenler içerir".

3. Gıda ürünleri etiketlemesi, GDO'da ya da GDO kullanılmasıyla üretilen işlem yardımcılarının kullanılması bakımından GDO bulunmasına dair bilgileri içermez.

4.12 Gıda Ürünlerinin Açık ve Okunabilir Etiketlendirilme Yöntemlerine Yönelik Yükümlülükler

1. Bu Maddenin 4.1 Kısmının 1. Bendi ve 4.2 Kısmının 1. Bendi tarafından öngörülen gıda ürünleri etiketlemesi tüketiciler (müşteriler) için açık, okunaklı, güvenilir ve yanlış yönlendirici olmamalıdır; ibareler, işaretler, semboller etiketlemenin eklendiği arka plana zıt olmalıdır. Bir etiketlemenin uygulanma şekli, imalatçı tarafından belirlenen saklama koşullarının yerine getirilmesi şartıyla gıda ürününün tüm raf ömrü boyunca güvenliğini sağlar.

2. Bu Maddenin 4.1 Kısmının 1. Bendi'nin 1, 4 - 6. Alt Bentleri ve 4.4 Kısmının 13. Bendi tarafından öngörülen bilgiler, tüketici ambalajına ve/veya tüketici ambalajından silinmesi zor olan etikete yerleştirilir.

3. Bu Maddenin 4.1 Kısımının 1. Bendinin 2, 3, 7 - 11. Alt Bentleri tarafından öngörülen bilgiler; tüketici ambalajına ve/veya etiketine ve/veya ambalaj prospektüsüne ve/veya her bir ambalaj birimine yerleştirilen ambalaj prospektüsüne ya da ekli her bir ambalaj birimine yerleştirilir.

4. Gıda ürünlerinin tüketici ambalajının en geniş tarafının olduğu alanın 10 santimetre kareyi geçmediği durumda bu Maddenin 4.1. Kısımının 1. Bendinin 3, 7 – 11. Alt Bentleri ve 2. Bendi (bu Maddenin 4.4 Kısımının 13. Bendi tarafından öngörülen bilgiler hariç) tarafından öngörülen bilgiler, tüketici ambalajı ve/veya etiketi ve/veya her bir tüketici ambalajına ya da her bir taşıma ambalajına yerleştirilen ambalaj prospektüsüne yerleştirilir ya da her bir tüketici ambalajına ya da her bir taşıma ambalajına eklenir.

5. Tüketicinin olmaması durumunda perakende kurumlar tarafından gıda ürünlerinin hazır ambalajlaması için beraber ekli tüketici ambalajı ya da etiketi; gıda ürünü adı, imalat tarihi, raf ömrü ve saklama koşullarının içerir. Bu Maddenin 4.1 Kısımının 1. Bendi ve 4.4 Kısımının 13. Bendi tarafından şart koşulan diğer bilgiler, bu gıda ürününün makul bir tercihinin yapılmasına imkan tanıyan herhangi bir şekilde tüketiciye gösterilir (tüketici ambalajına ve/veya etiketine ve/veya her bir ambalajlama birimine konulan ya da gıda ürününün her bir ambalajlama birimine ekli ambalaj prospektüsüne yerleştirilmesi yoluyla dahil olmak üzere).

6. Tüketicinin bulunması durumunda perakende kurumlar tarafından uygulanan gıda ürünlerinin hazır ambalajlamasının yanı sıra doğrudan taşıma ambalajına yerleştirilen gıda ürünleri ile ilgili bu Maddenin 4.1 Kısımının 1. Bendi ve 4.4 Kısımının 13. Bendi tarafından şart koşulan bilgiler, bu tür bir gıda ürününün makul bir tercihinin yapılmasına olanak tanıyan herhangi bir şekilde tüketiciye gösterilir.

7. Bu Maddenin 4.2 Kısımından öngörülen taşıma ambalajına doğrudan yerleştirilmiş gıda ürünleri etiketlenmesi, taşıma ambalajına ve/veya etiketine ve/veya her bir taşıma ambalajına konulan ya da her bir taşıma ambalajına ya da gıda ürünlerine ilişik belgelere dahil edilen ekli taşıma prospektüsüne yerleştirilir.

8. Gıda ürünleri etiketlenmesi, bu Maddenin 4.12 Kısımının 9. Bendi tarafından öngörülen durumlar hariç olmak üzere, tüketici ambalajında kapsanmayan gıda ürünlerinin veya gıda ürünlerinin imalatında kullanılmamış tüketici ambalajında kapsanan gıda ürünü bileşenlerinin resimlerini ya da tüketici ambalajında kapsanan gıda ürününün bir parçası olan bileşenler ile taklit edilmeyen tat ve/veya kokuyu içermez.

9. Bir yemek görüntüsü şeklinde yapılmış, gıda ürünlerinin pişirilmesine yönelik kullanılacak gıda ürünleri etiketlenmesi, “pişirilmiş yemek varyantı” ya da anlam olarak benzer bir ibare eşliğinde kullanılır.

Madde 5. Gıda Ürünlerinin Etiketlenmesine Yönelik Yükümlülüklerle Uyumluluk

1. Gıda ürünleri etiketlenmesinin bu Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri ile uyumluluğu, etiketlemeye yönelik yükümlülüklerin karşılanması ve etiketlemeye yönelik ek yükümlülükler belirleyen gıda ürünlerinin belirli türleri için Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri'nin yükümlülüklerinin karşılanmasıyla doğrudan sağlanır.

Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri
"Gıda Ürünlerinin Etiketlenmesi" (TR CU 022/2011)

**İsimleri, Gıda Ürünleri Türlerinin İsimlerinin Yerini Tutabilecek
İçerik Maddesi Türleri**

İçerik Maddelerinin Türleri	Gıda Ürünleri Türlerinin İsimleri
1	2
Rafine sıvı ya da katı yağlar	Köken işaretleri ile sıvı ya da katı yağlar: bitkisel ya da hayvansal
Sıkıştırılmış, çekilmiş ya da rafine edilmiş kakao yağı	Kakao yağı
Kütle kesri gıda ürünlerinin %10'unundan fazlasını oluşturmayan meyve karışımı	Meyve
Gıda ürünlerinin kütle kesrinin yüzde 10'unundan fazlasını oluşturmayan etli ve zarlı kabuksuz meyveler karışımı	Etli ve zarlı kabuksuz meyve
Gıda ürünlerinin kütle kesrinin yüzde 10'unundan fazlasını oluşturmayan şekerlenmiş meyve	Succade (Meyve şekerlemesi)
Gıda ürünlerinin kütle kesrinin yüzde 10'ununda fazlasını oluşturmayan sebze karışımı	Sebzeler
Her türlü doğal bal	Bal
İki ya da daha fazla tahıl türünden un karışımı	Azalan kütle kesri sırasıyla, üretildiği hububat türleri işareti ile un
Nişasta ve doğal yardımcı maddeler ya da mayalarla değiştirilmiş nişasta	Nişasta*
Her türlü Balık	Balık
Yemeklik tüketilebilir tuz (sodyum klorid)	Tuz
Peynir ya da peynir karışımı	Peynir
Süt proteini, kazeinler, kazeinatlar, peynir altı suyu proteini ve bunların karışımı	Süt proteini
Gıda ürünlerinin kütle kesrinin %2'sinden fazlasını oluşturmayan bitkisel otlar	Bitkisel otlar ya da bitkisel otların karışımı
Gıda ürünlerinin kütle kesrinin yüzde 2'sinden fazlasını oluşturmayan baharatlar	Baharatlar ya da baharat karışımları
Sakız üretiminde kullanılan kaynak özleri	Kauçuk esas
Her türlü sakaroz	Şeker

Anhidröz glikoz ya da glikoz monohidrat	Glikoz
Her türlü şeker pekmezi	Şeker pekmezi ya da glikoz şurubu
Üzüm şarapları	Şarap
Her türlü tahıl	Tahıl
Soya proteini (izolatlar, konsantreler)	Soya proteini
Her türlü yumurta ürünü	Yumurta ürünleri
* Kökeni, ek olarak belirtilir, örneğin; patatesten	

Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri
"Gıda Ürünlerinin Etiketlenmesi" (TR CU 022/2011)

**Gıda Ürünlerinin Etiketlemesine Yönelik Günlük Ortalama Temel Besin Özleri
ve Enerji İhtiyacı**

Temel Besin Özleri	Tavsiye Edilen Günlük Tüketim Seviyesi
Enerji değeri, kJ/kcal	10.467/2.500
Proteinler, g	75
Yağlar, g çoklu doymamış yağ asitleri dahil, g	83 11
Sindirilebilir karbonhidratlar, g, şeker dahil (sakaroz), g	365 65
Besinsel lifler, g	30
Mineral özleri:	
Kalsiyum, mg	1.000
Fosfor, mg	800
Demir, mg	14
Magnezyum, mg	400
Çinko, mg	15
İyot, mcg	150
Potasyum, mg	3,500
Selenyum, mg	0,07
Vitaminler:	
A Vitamini, mcg	800
D Vitamini, mcg	5**
E Vitamini, mg	10
C Vitamini, mg	60

Tiyamin (B1 Vitamini), mg	1,4
Riboflavin (B2 Vitamini), mg	1,6
Niasin (B3 Vitamini), mg	18
B6 Vitamini, mg	2
Folik Asit, mcg	200
B12 Vitamini, mcg	1
Biyotin, mg	0,05
Pantotenik asit (B5 Vitamini), mg	6
* Çevirmeye yönelik jul şeklinde enerji değerinin belirtilmesi için şu oran kullanılır; 1 cal, 4,1868 j. eşittir (<i>tam olarak</i>). **5 mcg kolekalsiferoll - 200 ME D vitamini.	

Gıda Ürünlerinin Besin Değerini Yuvarlamaya Yönelik Kurallar

Tablo 1

Enerji Değeri (Kalorik İçerik), kJ/kcal	Yuvarlama ya da Talimatlara Yönelik Kurallar
1'den az	Belirtilmesi gereklidir: «1»
Kapsamlı bir şekilde 1'den 5'e kadar	En yakın tamsayıya kadar
Kapsamlı bir şekilde 5'den 100'e kadar	5 ile bölünebilen, en yakın tam sayıya kadar
100'den fazla	10 ile bölünebilen, en yakın tam sayıya kadar

Gıda Ürünlerinde Protein, Yağ, Hidrokarbon Miktarlarının Değerlerini Yuvarlamaya Yönelik Kurallar

Tablo 2

Protein, Yağ, Hidrokarbon Miktarı, g	Yuvarlama ve/veya Talimatlara Yönelik Kurallar
0,5'den az	Noktadan sonraki ilk ondalık işarete kadar olan bir değer gösterilmesi gerekir
Kapsamlı bir şekilde 0,5'den 10'a kadar	0,5 g ile bölünebilen en yakın değere kadar
10'dan fazla	1 g ile bölünebilen, en yakın tam sayıya kadar

Gümrük Birliği Teknik Yönetmelikleri
"Gıda Ürünlerinin Etiketlenmesi" (TR CU 022/2011)

Gıda Ürünlerinde Temel Besin Özleri için Enerji Değeri Çevirme Katsayıları

1 Belirtilmesi gerekli enerji değeri, aşağıdaki çevirme katsayıları kullanılarak hesaplanır:

Gıda Ürünlerinin Temel Besin Özleri	Çevirme Katsayıları
Proteinler	4 kcal/g - 17 kJ/g
Mono- ve disakkaritler dahil olmak üzere hidrokarbonlar (şeker alkollerini hariç)	4 kcal/g - 17 kJ/g
Şeker alkollerini (eritritol hariç)	2,4 kcal/g - 10 kJ/g
Eritritol	0
Yağlar, yağ asitleri	9 kcal/g - 37 kJ/g
Organik asitler	3 kcal/g - 13 kJ/g
Salatrim	6 kcal/g - 25 kJ/g
Etanol	7 kcal/g - 29 kJ/g
Besinsel lifler	2 kcal/g - 8 kJ/g

Gıda Ürünlerinin Etiketlemesinde Gıda Ürünlerinin Belirli Niteliklerine İlişkin Bilgilerin Kullanılmasına Yönelik Koşullar

Besin Değeri Göstergesi ya da Bileşeni	Gıda ürünlerinin Belirli Niteliklerine İlişkin Bilgiler	Gıda Ürünleri Etiketlemesinde Gıda Ürünlerinin Belirli Niteliklerine İlişkin Bilgilerin Kullanılması İçin Zorunluluğun Karşılanması Koşulu
1	2	3
Enerji değeri (kalori içeriği)	Azaltılmış	Benzer gıda ürünlerinin enerji değeri (kalori içeriği) hususunda, enerji değeri (kalori içeriği) %30'dan daha az olmayacak şekilde düşürülür
Enerji değeri (kalori içeriği)	Düşük	Enerji değeri (kalori içeriği), katı gıda ürünleri için 100 gramda 40 kcal'dan azına (170 kJ) ya da sıvı ürünleri için 100 ml'de 20 kcal'dan (80kJ) azına eşittir. Gıda olarak doğrudan kullanılan yapay tatlandırıcılar için enerji değeri (kalori içeriği), 6 g sakaroza eşit eşdeğer tatlandırıcı özellikleri ile 4 kcal (17 kJ)/porsiyondan azına eşittir.
Enerji değeri (kalori içeriği)	Yok (bulunmuyor)	Enerji değeri (kalori içeriği) 100 ml'de 4 kcal'dan (17 kJ) azına eşittir Gıda olarak doğrudan kullanılan yapay tatlandırıcılar için enerji değeri (kalori içeriği), 6 g sakaroza eşit eşdeğer tatlandırıcı özellikleri ile 0,4 kcal (1,7 kJ)/porsiyondan azına eşittir.
Protein	Kaynak	Proteinler, katı gıda ürünleri için 100 g'daki ya da sıvı gıdalar için 100 ml'deki protein miktarının günlük protein ihtiyacının %5'inden fazlasına eşit olması koşuluyla gıda ürünlerinin enerji değerinin (kalori içeriği) %12'den fazlasını sağlar.
Protein	Yüksek içerik	Proteinler, gıda ürününün enerji değerinin (kalori içeriğinin) %20'den fazlasını sağlar.

Yağ	Düşük içerik	Katı yağ, katı gıda ürünler için 100 g'da 3 g'dan azını ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 1,5 g'dan azını oluşturur
Yağ	Yok (bulunmuyor)	Katı yağ, katı gıda ürünleri için 100 g'da ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 0,5 g'dan azını oluşturur
Doymuş yağ asitleri	Düşük İçerik	Gıda ürünlerinde doymuş yağ asitlerinin ve trans yağ asitlerinin toplamı, katı gıda ürünlerinde 100 g'da 1,5 g'dan azını ya da sıvı gıdalarda 100 ml'de 0,75 g'dan azını oluşturur; her durumda doymuş yağ asitleri ve trans yağ asitleri, kalori içeriğinin %10 dan fazlasını sağlamaz
Doymuş yağ asitleri	Yok (bulunmuyor)	Gıda ürünlerindeki doymuş yağ asitleri ve trans yağ asitlerinin toplamı, katı gıdalar için 100 g'da ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 0,1 g'dan fazla doymuş yağ asitleri oluşturmaz
Şekerler (mono- ve disakkaritlerin toplamı)	Yok (bulunmuyor)	Şekerler, katı gıda ürünleri için 100 g'da ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 0,5 g'dan azını oluşturur.
Şekerler (mono- ve disakkaritlerin toplamı)	Düşük içerik	Şekerler, katı gıda ürünleri için 100 g'da 5 g'dan azını ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 2,5 g'dan azını oluşturur
Şekerler (mono- ve disakkaritlerin toplamı)	Hiçbir katkı olmadan	Gıda ürünü imalatı, içerik maddesi olarak mono- ve disakkarit katkısı içermez. Şeker, gıda ürününde doğal şekilde bulunuyorsa etiketleme, aşağıdaki ibareleri içerir: Doğal kaynaklı şeker içerir
Şekerler (mono- ve disakkaritlerin toplamı)	Yalnızca doğal şekerler içerir	Gıda ürünleri yalnızca kendi orijinal doğal şekerini içerir
Besinsel lifler	Kaynak	Besinsel lif içeriği, katı gıda ürünleri için 100 g'da 3 g'dan az ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 1,5 g'dan az değildir.
Besinsel lifler	Yüksek içerik	Besinsel lif içeriği, katı gıdalar için 100 g'da 6 g'dan fazlasına ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 3 g'dan fazlasına eşittir

Vitamin ve mineral özleri	Kaynak	Vitamin ve mineral özleri, yetişkin bir insanın günlük ortalama vitamin ve mineral özü ihtiyacının katı gıdalar için 100 g'da %15'ten fazlasını ya da sıvı gıdalar veya bir porsiyon için 100 ml'de %7.5'den fazlasını oluşturur
Vitamin ve mineral özleri	Yüksek içerik	Vitamin ve mineral özleri, katı gıdalar için 100 g'da ya da 100 ml veya bir porsiyonda yetişkin bir insanın günlük ortalama vitamin ve mineral özleri ihtiyacının %30'dan fazlasını oluşturur
Kolestrol	Düşük içerik	Aşağıdaki koşulların karşılanması koşuluyla kolesterol, katı gıda ürünleri için 100 g'da 0.02 g'dan azını ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 0,01 g'dan azını oluşturur: gıda ürünü, katı gıda ürünleri için 100 g'da 1,5 g ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 0,75 g doymuş yağ asitleri içerir
Kolestrol	Yok (bulunmuyor)	Aşağıdaki koşulların karşılanması koşuluyla kolesterol, katı gıda ürünleri için 100 g'da 0,005 g'dan azını ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 0,005 g'dan azını oluşturur: gıda ürünü, katı gıda ürünleri için 100 g'da 1,5 g ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 0,75 g doymuş yağ asitleri içerir
Omega-3 yağ asitleri	Kaynak	Omega- 3 yağ asitlerinin toplamı, katı gıda ürünleri için 100 g'da ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 0,2 g'dan fazlasını oluşturur; katı yağlar ve bitkisel ya da hayvansal yağlar için omega-3 yağ asitlerinin toplamı, katı gıda ürünleri için 100 g'da ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 1,2 g'dan fazlasını oluşturur
Omega-3 yağ asitleri	Yüksek İçerik	Omega- 3 yağ asitlerinin toplamı, katı gıda ürünleri için 100 g'da ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 0,4 g'dan fazlasını oluşturur; katı yağlar ve bitkisel ya da hayvansal yağlar için omega-3 yağ asitlerinin toplamı, katı gıda ürünleri için 100 g'da ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 2,4 g'dan fazlasını oluşturur
Sodyum (yemeklik tüketilebilir tuz, sodyum klorit)	Düşük içerik	Katı gıda ürünleri için 100 g'da ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 0,12 g'dan az sodyum içeriği (ya da eşdeğer yemeklik tüketilebilir tuz miktarı) Su için (doğal maden suları hariç) sodyum içeriği, 100 ml'de 2 mg'dan azdır

Sodyum (yemeklik tüketilebilir tuz, sodyum klorit)	Çok düşük içerik	Katı gıda ürünleri için 100 g'da ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 0,04 g'dan az sodyum içeriği (ya da eşdeğer yemeklik tüketilebilir tuz miktarı) Bu durum, su (bunun yanı sıra doğal maden suları) için kullanılmaz
Sodyum (yemeklik tüketilebilir tuz, sodyum klorit)	Yok (bulunmuyor)	Katı gıda ürünleri için 100 g'da ya da sıvı gıdalar için 100 ml'de 0,005 g'dan az sodyum içeriği (ya da eşdeğer yemeklik tüketilebilir tuz miktarı)